17. apríl 2024

Fjármálaáætlun 2025-2029
Efnahagshorfur og fjármál hins opinbera

Kynning fyrir fjárlaganefnd Alþingis

Stjórnarráð Íslands
Fjármála- og efnahagsráðuneytið

Efnahagsstefnan og efnahagshorfur

Umsvif í þjóðarbúinu nálgast jafnvægi

Helstu mælikvarðar á þenslu eru engu að síður ennþá yfir meðallagi – aðstæður til að slaka á aðhaldi hagstjórnar hafa ekki enn skapast.

Efnahagsumsvif eru nálægt jafnvægi
Frávik landsframleiðslu frá jafnvægi, nokkrir mælikvarðar

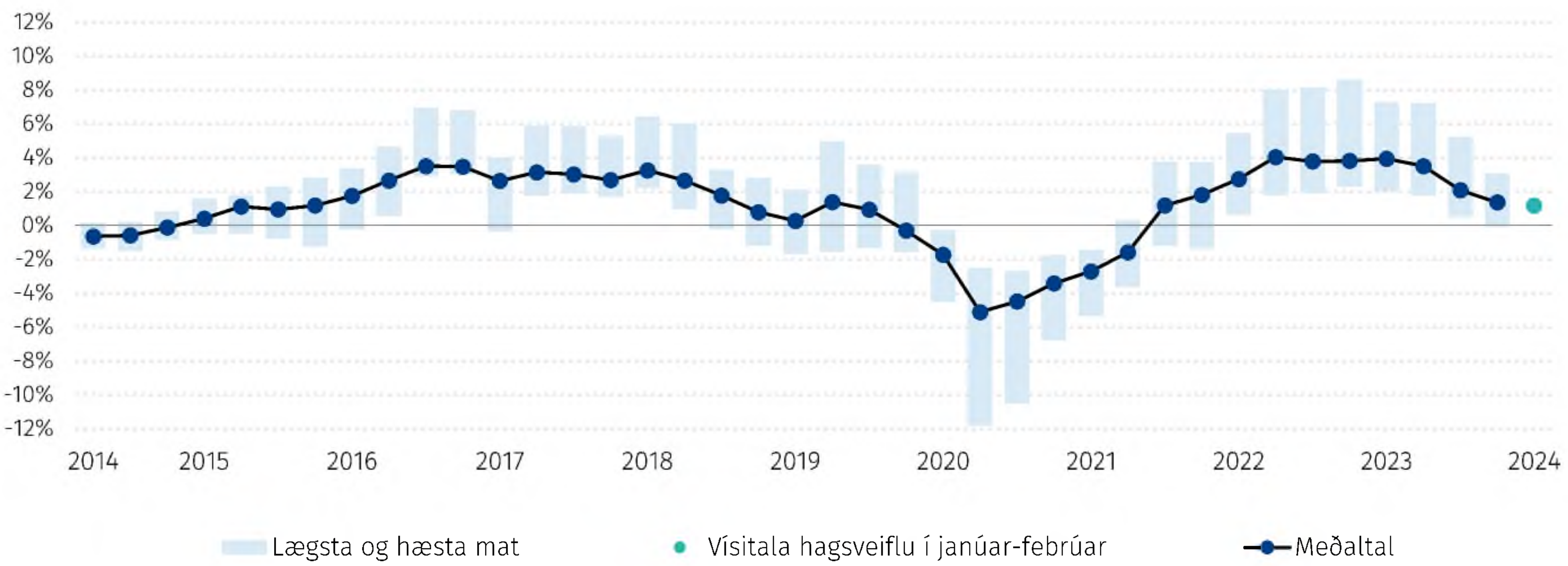

Heimild: Fjármála- og efnahagsráðuneytið, Seðlabanki Íslands. Mælikvarðarnir eru: framleiðsluspenna skv. QMM-grunni Seðlabankans, hlutfall fyrirtækja sem segist starfa við hámarksframleiðslugetu, hlutfall fyrirtækja sem segist skorta starfsfólk, NF-vísitala, sveifla VLF skv. HP-síu, og vísitala hagsveiflu.

Hagvöxtur áfram ágætur í ár

Einkaneysla dregst nú saman en talið er að hún taki við sér þegar líður á árið. Áhrif jarðhræringanna á Reykjanesskaga á ferðaþjónustu virðast fara minnkandi.

Hagvöxtur

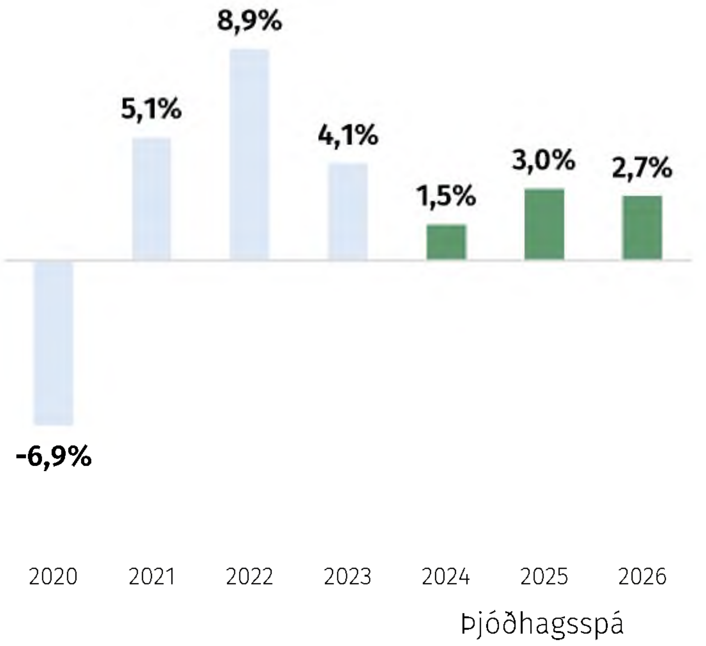

Vöxtur erlendrar kortaveltu milli ára
Að raunvirði

Staða heimila er mjög sterk

Líkur á að kaupmáttur vaxi áfram með hjaðnandi verðbólgu. Til langs tíma litið er vöxtur kaupmáttar háður þróun framleiðni.

Kaupmáttur launa á samræmdan mælikvarða
1. ársfjórðungur 2013 = 100

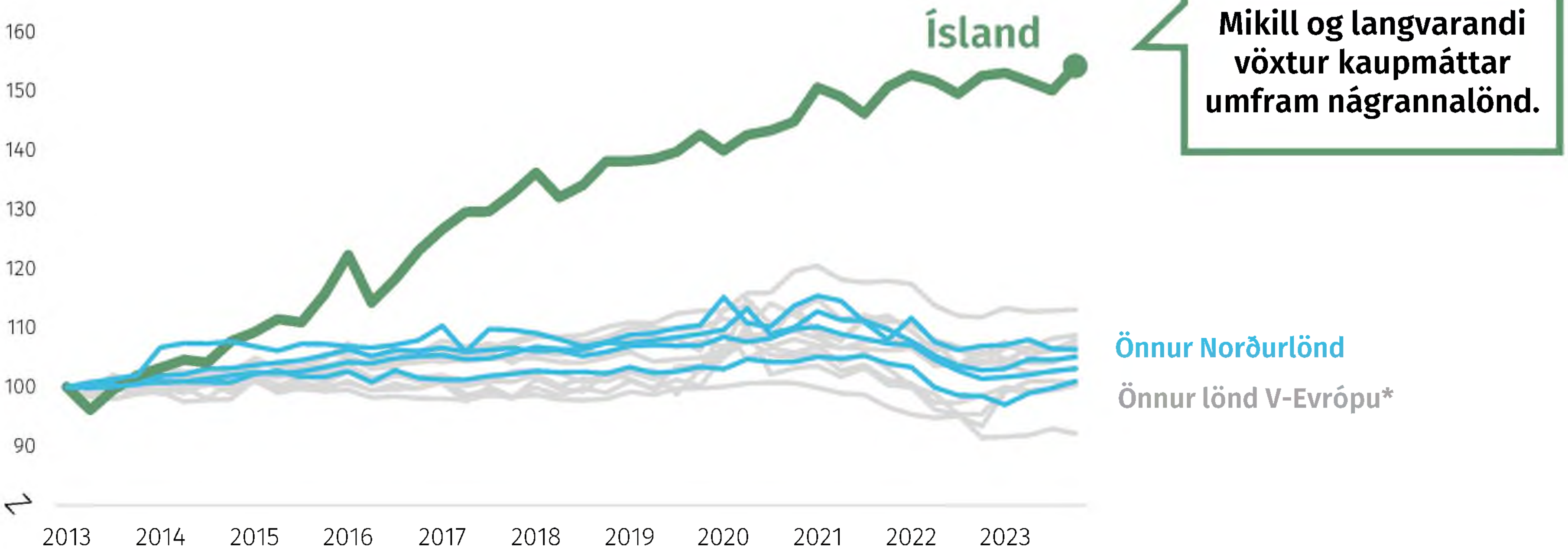

Heimild: Eurostat. Kaupmáttur launa á vinnustund miðað við samræmda vísitölu neysluverðs. Árstíðaleiðrétt laun í viðskiptahagkerfinu.
*Belgía, Þýskaland, Írland, Spánn, Frakkland, Ítalía, Lúxemborg, Holland, Austurríki og Portúgal.

Útflutningur verður fjölbreyttari

Vaxtarsprotar útflutnings eru margir hverjir í mikilli alþjóðlegri samkeppni þar sem stöðugt efnahagsumhverfi skiptir sérstaklega miklu máli.

Ferðaþjónusta er enn langstærsta stoð útflutnings
Hlutfall af heildarútflutningi

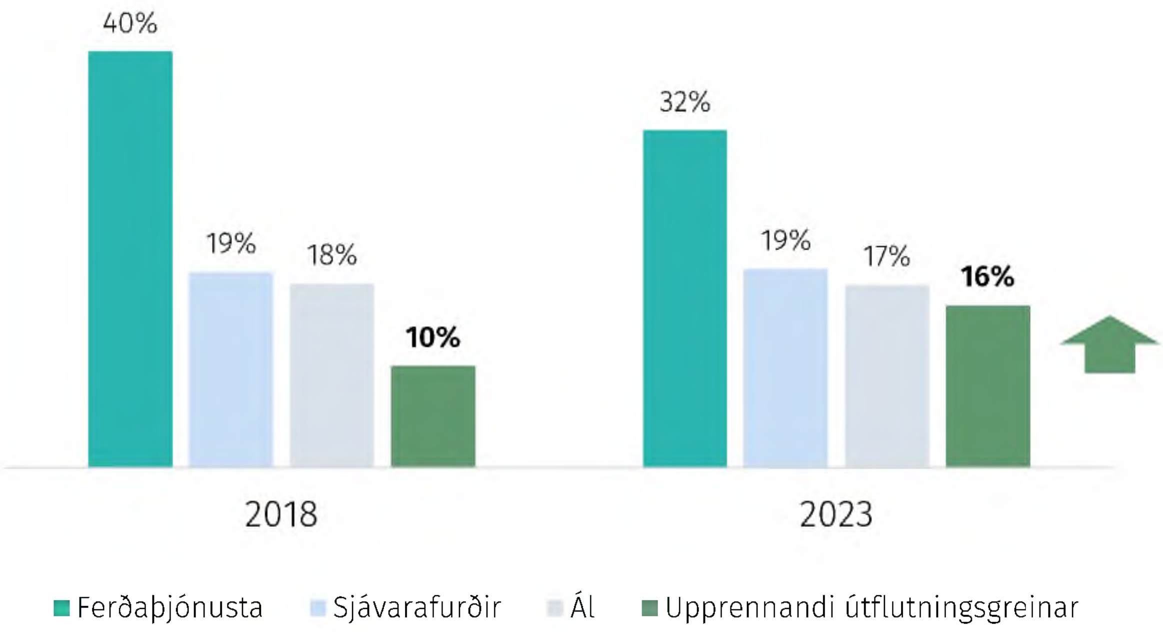

Stoðum útflutnings fjölgar og fjölbreyttari störf verða til.

Þessar greinar eiga sérstaklega mikið undir efnahagslegum stöðugleika.

Heimild: Hagstofa Íslands. Upprennandi útflutningsgreinar eru eldisfiskur, lyf og lækningatæki, ýmsar iðnaðarvörur og tækni-, vísinda-, sérfræði- og menningartengd þjónusta.

Árangur í lækkun verðbólgu

Hækkun vaxta og batnandi afkoma ríkissjóðs samhliða vexti efnahagsumsvifa er bersýnilega að skila árangri í baráttunni við verðbólgu – en enn er nokkuð í land.

Verðbólga og stýrivextir

Áframhaldandi lækkun verðbólgu er undir því komin að áfram séu teknar skynsamlegar ákvarðanir í hagstjórn.

Heimild: Hagstofa Íslands og Seðlabanki Íslands.

Verðbólguhorfur batna en ennþá óvissa

Niðurstöður kjarasamninga á almennum vinnumarkaði styðja áframhaldandi lækkun verðbólgu. Viðvarandi hátt verðbólguálag til marks um að óvissa þykir um þróunina.

Verðbólguhorfur batna
Verðbólga og spár Hagstofu

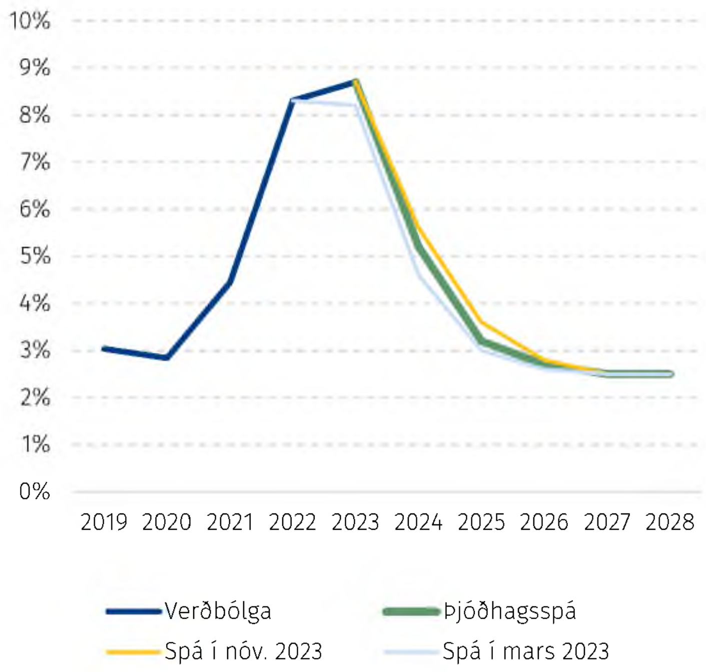

Verðbólguálag er þó enn allt of hátt
Verðbólguálag til 5 ára á skuldabréfamarkaði

Heimild: Hagstofa Íslands, Macrobond. Hægri mynd: Meðaltal álags m.v. RIKB31 og RIKS30 annars vegar og RIKB25 og RIKS26 hins vegar.

Aukin umsvif á húsnæðismarkaði

Atburðir í Grindavík hafa áhrif á markaðinn. Á móti vegur að fjöldi fullbúinna íbúða árið 2023 var umfram spár og sá næstmesti frá upphafi mælinga.

Færri íbúðir í byggingu en í fyrra, en fleiri en fyrir tveimur árum

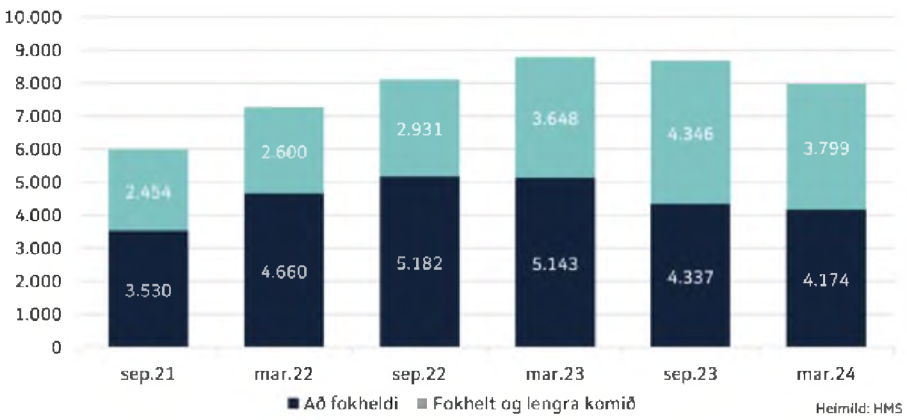

Enn eru margar íbúðir til sölu, þar á meðal nýjar íbúðir

Heimild: HMS. Hægri mynd: Höfuðborgarsvæðið.

Aðhald í ríkisfjármálum

Aðhaldssöm stefna í opinberum fjármálum endurspeglast í því að afkoma ríkissjóðs og hins opinberabatnar markvert umfram það sem leiðir beint af efnahagsuppsveiflunni.

Breyting á hagsveifluleiðréttum frumjöfnuði A1-hluta hins opinbera
% af VLF, án einskiptisliða

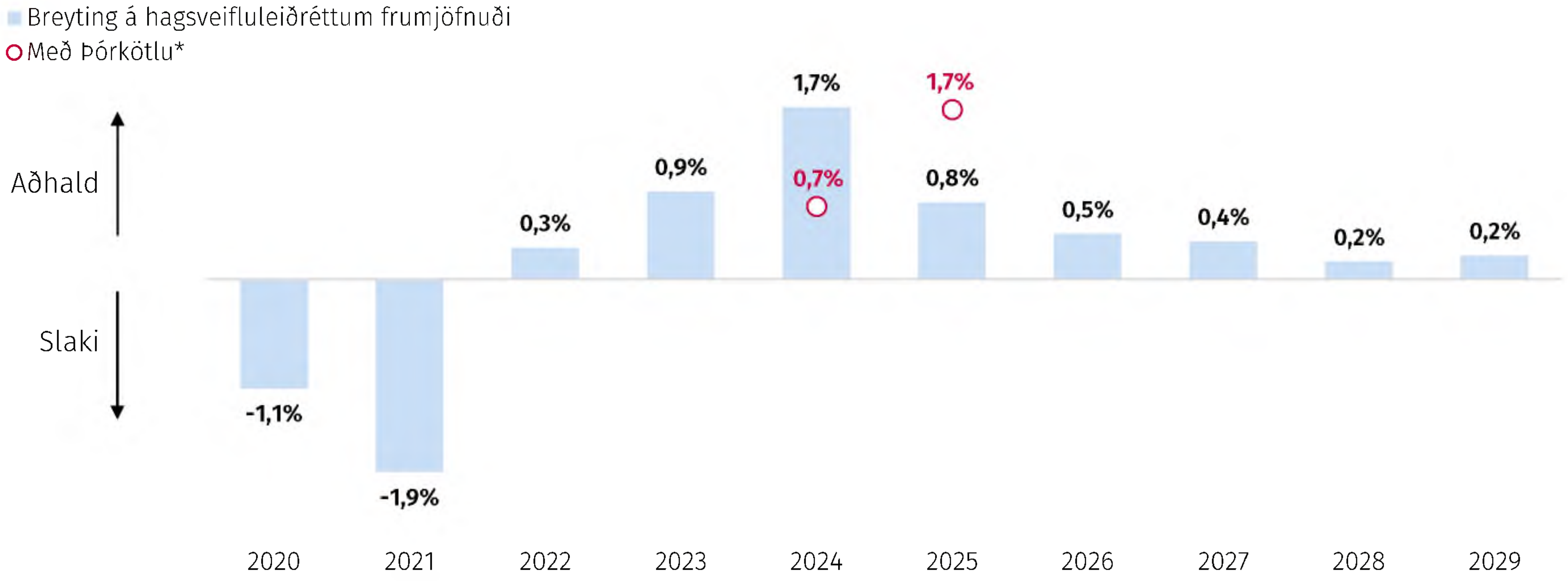

*Að meðtöldu framlagi ríkisaðila til fjármögnunar kaupa Þórkötlu á íbúðarhúsnæði (miðað við að allir sem hafa heimild til að selja félaginu íbúðir sínar geri það) sem hefur ekki bein áhrif á frumjöfnuð A1-hluta ríkissjóðs.

Aðhald bæði á útgjalda- og tekjuhlið

Talsvert aðhald er í rekstri ríkissjóðs 2024 og 2025

Áhrif útgjalda og skattkerfisbreytinga á aðhald í rekstri A1-hluta ríkissjóðs, % af VLF

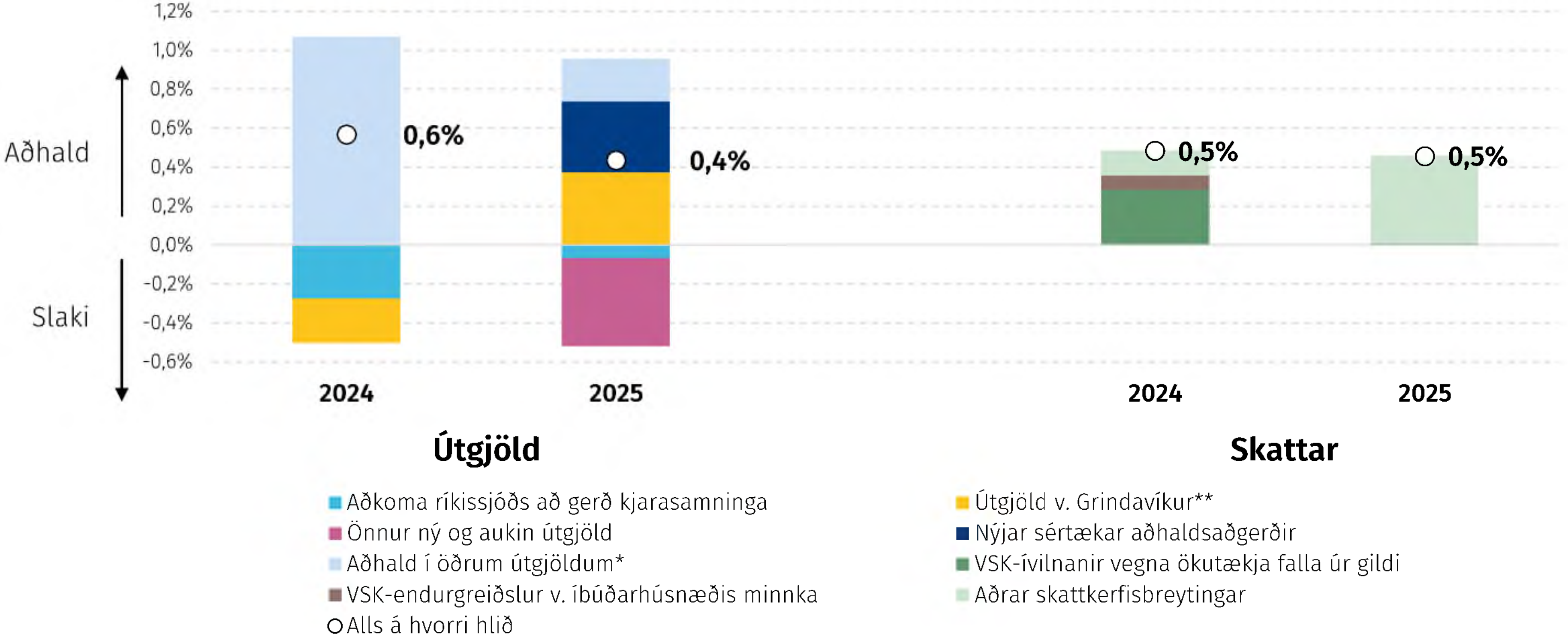

*Vöxtur framleiðslugetu þjóðarbúsins samkvæmt þjóðhagsspá umfram heildarvöxt ríkisútgjalda, án einskiptisliða, vaxtagjalda og atvinnuleysisbóta, og að frádregnum þeim liðum sem eru dregnir fram á myndinni. **Framlag til Fasteignafélagsins Þórkötlu telst ekki til útgjalda.

Fjármál hins opinbera

Meginmarkmið

- Meginmarkmið fjármálaáætlunarinnar er að bæta áfram afkomu hins opinbera svo hún geti stuðlað með sjálfbærum hætti að lækkun skuldahlutfalla.
- Með því verði sjálfbærni opinberra fjármála tryggð og staðinn vörður um fjárhagslegan viðnámsþrótt hins opinbera.
- Þessar áherslur eru í samræmi við markmið gildandi fjármálastefnu fyrir árin 2022–2026.

Draga þarf úr útgjaldavexti

Stefnt er að því að heildarútgjöld hins opinbera fari úr 44% af VLF árið 2024 í tæplega 41% af VLF í lok tímabilsins.

Áfram þarf að styrkja fjárhagsstöðu hins opinbera
Hagsveifluleiðréttur frumjöfnuður, % af VLF

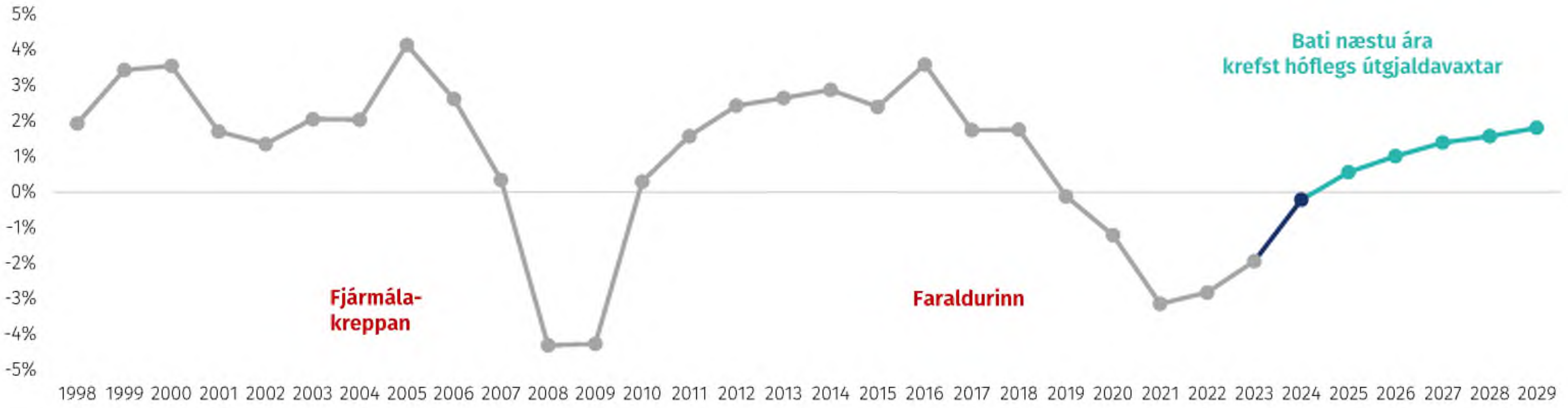

A1-hluti hins opinbera. Án einskiptisliða.

Opinber fjármál ná jafnvægi

Gert er ráð fyrir að hið opinbera verði rekið með afgangi árið 2029. Skuldastaða er stöðug og byrjar að lækka undir lok tímabilsins.

Afkoma hins opinbera batnar og heildarjöfnuður nær jafnvægi
Afkoma hins opinbera, % af VLF

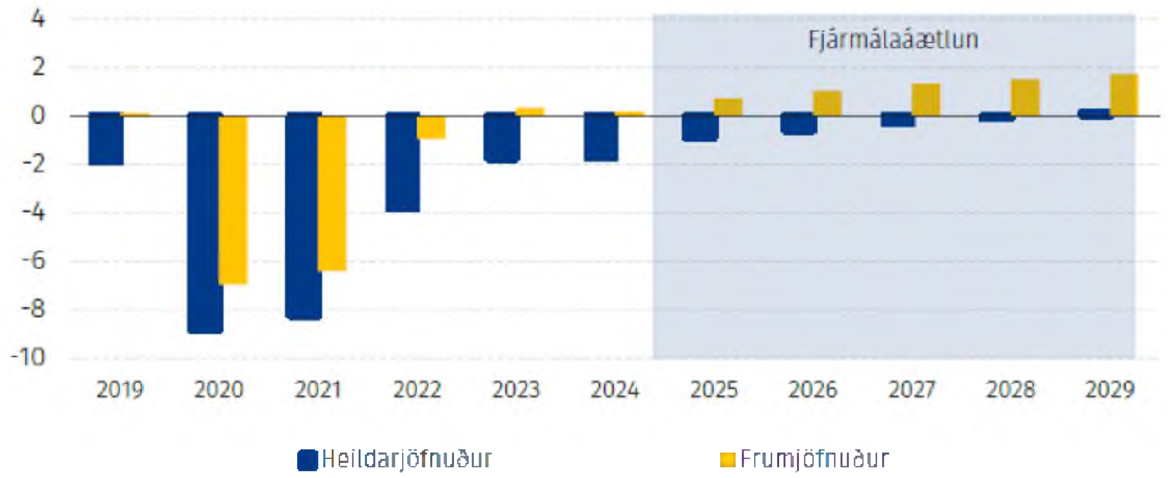

Skuldir hins opinbera verða stöðugar og lækka undir lok tímabilsins
% af VLF

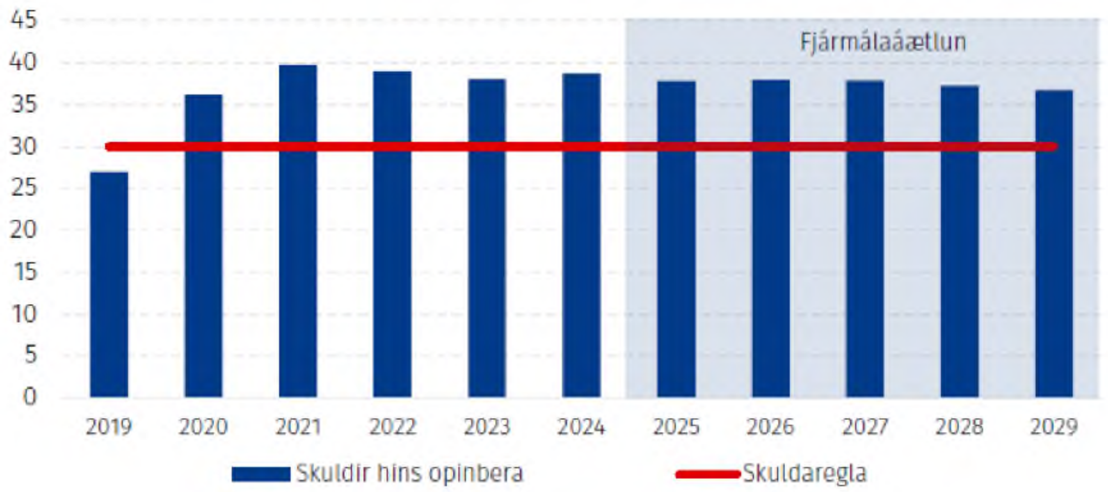

* Heildarskuldir, að frátöldum lífeyrisskuldbindingum og viðskiptaskuldum og að frádregnum sjóðum og bankainnstæðum, sbr. 7. gr. laga nr. 123/2015, um opinber fjármál.

Afkomu- og skuldahorfur eru í samræmi við fjármálastefnu fyrir árin 2022-2026

Afkomuhorfur hins opinbera samanborið við markmið fjármalastefnu

Afkoma, ma.kr.	2022	2023	2024	2025	2026
I. Hið opinbera					
Heildartekjur	1.565	1.780	1.898	2.009	2.108
Heildargjöld	1.714	1.857	1.978	2.053	2.140
Afkoma	**-149**	**-76**	**-80**	**-44**	**-31**
% af VLF	**-3,8**	**-1,8**	**-1,8**	**-0,9**	**-0,6**
Fjármálastefna % af VLF	-7,0	-4,8	-3,6	-2,4	-1,0
Frávik % af VLF	3,2	3,0	1,8	1,5	0,4
II. Ríkissjóður					
Heildartekjur	1.131	1.289	1.367	1.446	1.514
Heildargjöld	1.243	1.333	1.417	1.471	1.535
Afkoma	**-112**	**-45**	**-49**	**-25**	**-21**
% af VLF	**-2,9**	**-1,0**	**-1,1**	**-0,5**	**-0,4**
Fjármálastefna % af VLF	-6,0	-4,0	-3,0	-2,0	-0,8
Frávik % af VLF	3,1	3,0	1,9	1,5	0,4
III. Sveitarfélög					
Heildartekjur	482	547	586	621	655
Heildargjöld	536	590	617	641	666
Afkoma	**-55**	**-43**	**-31**	**-19**	**-10**
% af VLF	**-1,4**	**-1,0**	**-0,7**	**-0,4**	**-0,2**
Fjármálastefna % af VLF	-1,0	-0,8	-0,6	-0,4	-0,2
Frávik % af VLF	-0,4	-0,2	-0,1	0,0	0,0

Skuldahorfur hins opinbera samanborið við markmið fjármalastefnu

Skuldir, ma.kr.	2022	2023	2024	2025	2026
I. Hið opinbera					
Skuldir skv. fjármálareglu[1]	1.514	1.629	1.757	1.828	1.939
% af VLF	39,0	38,1	38,7	37,9	37,9
Stefna, % af VLF	43,5	46,0	49,0	51,0	51,5
Frávik % af VLF	-4,5	-7,9	-10,3	-13,1	-13,6
II. Ríkissjóður					
Skuldir skv. fjármálareglu[1]	1.257	1.346	1.444	1.495	1.596
% af VLF	32,4	31,5	31,8	31,0	31,2
Stefna, % af VLF	36,0	38,0	40,5	42,0	42,5
Frávik % af VLF	-3,6	-6,5	-8,7	-11,0	-11,3
III. Sveitarfélög					
Skuldir skv. fjármálareglu[1]	257	283	314	333	343
% af VLF	6,6	6,6	6,9	6,9	6,7
Stefna, % af VLF	7,5	8,0	8,5	9,0	9,0
Frávik % af VLF	-0,9	-1,4	-1,6	-2,1	-2,3

[1] Heildarskuldir, að frátöldum lífeyrisskuldbindingum og viðskiptaskuldum og að frádregnum sjóðum og bankainnstæðum, sbr. 7. gr. laga nr. 123/2015, um opinber fjármál.

Samanburður við tölusett skilyrði (fjármálareglur)

Fjármálaregla	Skorður	Skilyrði uppfyllt?	
1. Afkomuregla			
a. Heildarjöfnuður hins opinbera yfir fimm ára tímabil skal ávallt vera jákvæður.	Fyrsta 5 ára tímabilið eftir að reglurnar taka aftur gildi er 2026–2030 og skal heildarjöfnuður þess tímabils vera jákvæður.	Samkvæmt áætluninni er uppsafnaður halli á heildarafkomu hins opinbera árin 2026–2029 um 0,8% af VLF ársins 2029. Síðasta ár reglunnar nær út fyrir tímabil áætlunarinnar en til þess að uppfylla skilyrðið mun afkoma hins opinbera þurfa að vera jákvæð sem því nemur árið 2030 og batna þannig frá árinu 2029 um svipað umfang og milli áranna 2024 og 2025.	✓
b. Árlegur halli á heildarjöfnuði skal ekki vera meiri en 2,5% af VLF.	Árlegur halli á heildarjöfnuði árin 2026–2029 má ekki vera meiri en 2,5% af VLF.	Áætlaður halli hins opinbera er 0,6% af VLF árið 2026 en gert er ráð fyrir afgangi árið 2029.	✓
2. Skuldaregla			
Heildarskuldir hins opinbera, að frátöldum lífeyrisskuldbindingum og viðskiptaskuldum og að frádregnum sjóðum og bankainnstæðum, séu lægri en sem nemur 30% af VLF.	Skuldir hins opinbera skv. skuldareglu skulu ekki vera umfram 30% af VLF í árslok 2026–2029.	Skuldir hins opinbera eru umfram 30% árin 2026–2029. Við slíkar aðstæður virkjast ákvæði skuldalækkunarreglu, sbr. 3. tl. og þá fyrst frá og með árinu 2027.	✗
3. Skuldalækkunarregla			
Séu skuldir umfram hámark skuldareglu skulu þær lækka um a.m.k. 5% af því sem ber í milli heildarskulda og skuldahámarks, sbr. 2. tl., að meðaltali árlega á hverju þriggja ára tímabili.	Skuldir hins opinbera skv. skuldareglu skulu lækka um a.m.k. 1,2% af VLF á árunum 2027–2029.	Skuldir hins opinbera skv. skuldareglu lækka um 1,2% af VLF á árunum 2027–2029.	✓

Fjármálareglur taka aftur gildi 2026

Fjármálaáætlunin uppfyllir tölulegar reglur laga um opinber fjármál frá þeim tíma.

Innleiðing fjármálareglna á ný

Stöðugleikaregla gæti hentað betur en afkomuregla

Stöðugleikaregla stuðlar að bæði sjálfbærni og stöðugleika

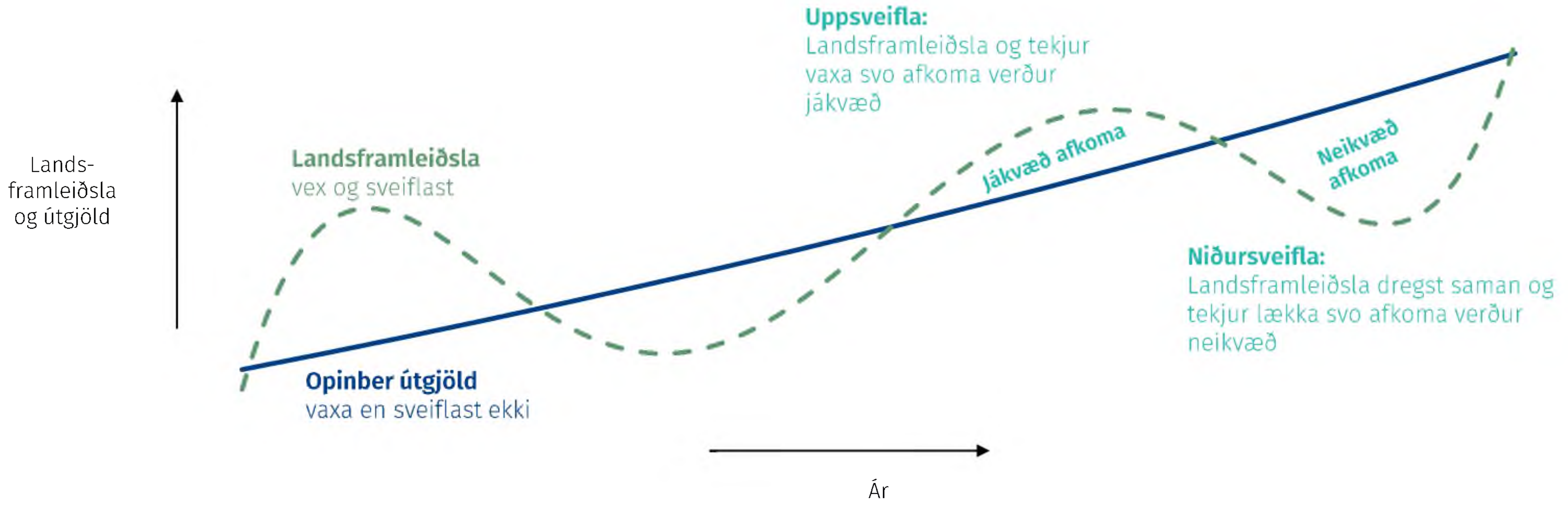

Fjármál ríkissjóðs

Leiðarljós í fjármálum ríkissjóðs

- Leiðarljós fjármálaáætlunarinnar er að **tryggð verði viðunandi lækkun skulda** sem samræmist markmiðum gildandi fjármálastefnu og tölulegum fjármálareglum laga um opinber fjármál.
- Til þess að svo geti orðið þarf **frumjöfnuðurinn að batna** á tímabilinu og heildarjöfnuður ríkisfjármála að verða jákvæður á ný. Afkoma ríkissjóðs stuðlar þá að lækkun skulda samhliða því sem afkomubatinn vinnur gegn verðbólguþrýstingi.
- Bati í afkomu ríkissjóðs verður tryggður með því að **halda aftur af útgjaldavexti** og er í forsendum áætlunarinnar að jafnaði gert ráð fyrir um 4% nafnaukningu heildarútgjalda á ári.

Horfur í ár sambærilegar og í fjárlögum

Áfram er gert ráð fyrir að heildarjöfnuður í ár verði 1,1% af VLF líkt og gert var ráð fyrir í fjárlögum ársins 2024.

Afkomuhorfur ríkissjóðs eru nær óbreyttar frá áætlun fjárlaga 2024

Heildar- og frumjöfnuður ríkissjóðs, % af VLF

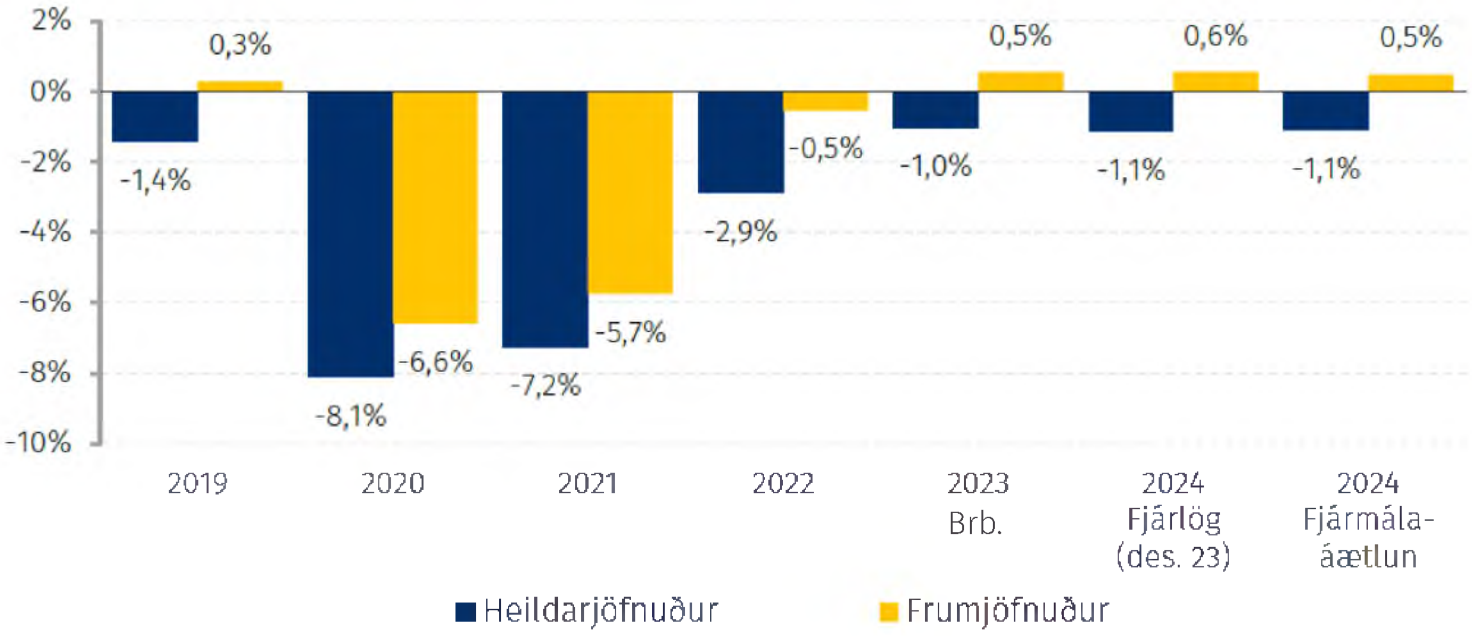

Afkomuhorfur í ár nær óbreyttar þrátt fyrir aðkomu að kjarasamningum einkum v. hærri tekna

Frumjöfnuður ríkissjóðs batnar umtalsvert

Heildarjöfnuði er náð 2028 og verður jákvæður um 0,3% af VLF 2029. Skuldir lækka undir lok tímabilsins og þannig verður tryggt að skuldir hins opinbera uppfylli skuldalækkunarreglu laga um opinber fjármál.

Afkoma ríkissjóðs batnar áfram
Afkoma ríkissjóðs, % af VLF

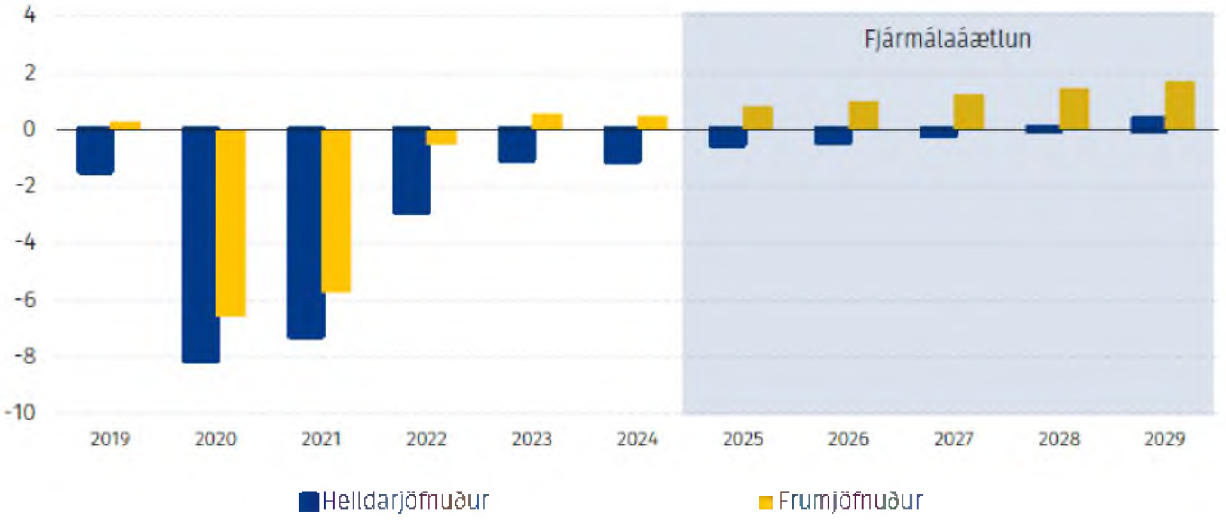

Skuldir ríkissjóðs eru stöðugar sem hlutfall af VLF og fara lækkandi undir lok tímabilsins
% af VLF

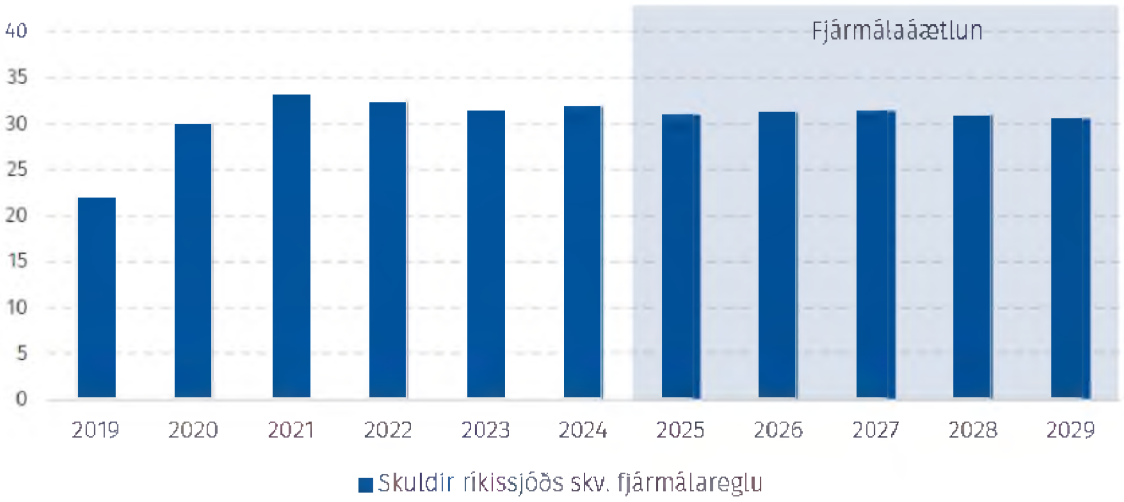

* Heildarskuldir, að frátöldum lífeyrisskuldbindingum og viðskiptaskuldum og að frádregnum sjóðum og bankainnstæðum, sbr. 7. gr. laga nr. 123/2015, um opinber fjármál.

Haldið aftur af útgjaldavexti

Hóflegur útgjaldavöxtur á tímabili áætlunarinnar tryggir að útgjaldastig ríkissjóðs verður aftur í námunda við það sem var fyrir faraldur – það drífur batnandi afkomu.

Stefnumörkun um að halda aftur af útgjaldavexti skilar bættri afkomu ríkissjóðs
% af VLF

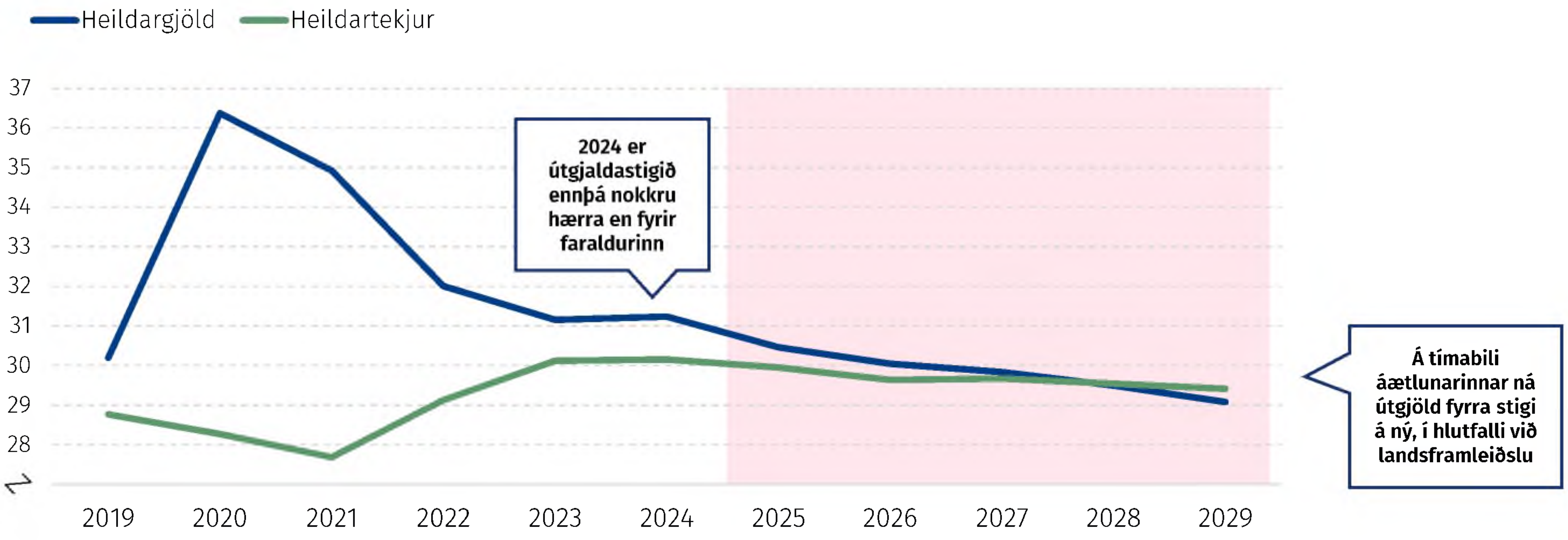

Áætluð afkoma ríkissjóðs

Þjóðhagsgrunnur, ma.kr.	Áætl. 2024	Áætl. 2025	Áætl. 2026	Áætl. 2027	Áætl. 2028	Áætl. 2029
Frumtekjur	1.324,3	1.406,5	1.479,1	1.557,8	1.628,3	1.706,5
Frumgjöld	1.302,5	1.365,9	1.427,5	1.490,7	1.545,5	1.605,0
Frumjöfnuður	**21,8**	**40,6**	**51,6**	**67,1**	**82,8**	**101,5**
% af VLF	**0,5**	**0,8**	**1,0**	**1,2**	**1,5**	**1,7**
Vaxtatekjur	43,1	39,5	35,2	35,8	39,4	41,2
Vaxtagjöld	114,2	104,8	107,9	111,9	119,7	122,6
þar af gjaldfærðir vextir	59,3	63,3	71,8	79,1	87,5	90,8
þar af verðbætur	36,5	22,9	17,6	14,5	14,1	13,8
þar af reiknaðir vextir á lífeyrisskuldb.	18,4	18,6	18,5	18,3	18,1	18,0
Fjármagnsjöfnuður	**-71,1**	**-65,3**	**-72,7**	**-76,1**	**-80,3**	**-81,4**
% af VLF	**-1,6**	**-1,4**	**-1,4**	**-1,4**	**-1,4**	**-1,4**
Heildartekjur	1.367,4	1.446,0	1.514,3	1.593,6	1.667,7	1.747,7
Heildarútgjöld	1.416,7	1.470,7	1.535,4	1.602,6	1.665,2	1.727,6
Heildarjöfnuður	**-49,3**	**-24,7**	**-21,1**	**-9,0**	**2,5**	**20,1**
% af VLF	**-1,1**	**-0,5**	**-0,4**	**-0,2**	**0,0**	**0,3**
Þar af tekjuráðstafanir, uppsöfnuð áhrif	-	0,0	4,5	9,0	9,0	9,0
Þar af útgjaldaráðstafanir, uppsöfnuð áhrif	-	9,0	13,5	18,0	18,0	18,0
Þar af ráðstafanir, uppsöfnuð áhrif	-	**9,0**	**18,0**	**27,0**	**27,0**	**27,0**
% af VLF	-	**0,2**	**0,4**	**0,5**	**0,5**	**0,5**

- Afkoma ríkissjóðs batnar umtalsvert á næsta ári þar sem frumjöfnuður batnar og vaxtagjöld lækka v. lægri verðbóta. Heildarafkoma verður þá í halla um 0,5% af VLF.
- Frumjöfnuður batnar árin þar á eftir á meðan vaxtajöfnuður er stöðugur og batnar heildarafkoman því þannig að hún verði í jöfnuði 2028 og jákvæð í árslok 2029.
- Áfram er gert ráð fyrir afkomubætandi ráðstöfunum 9 ma.kr. á ári í þrjú ár þ.e. 27 ma.kr. uppsafnað árin 2025-2027.

Tekjur og gjöld eru um 35-50 ma.kr. á ári hærri að jafnaði en í gildandi áætlun

Samanburður við gildandi fjármálaáætlun 2024-2028
(br. frá gildandi áætlun)

Þjóðhagsgrunnur, ma.kr.	Áætl. 2024	Áætl. 2025	Áætl. 2026	Áætl. 2027	Áætl. 2028
Frumtekjur	26,3	28,9	35,0	43,8	42,4
Frumgjöld	18,0	10,3	27,7	42,0	32,7
Frumjöfnuður	**8,3**	**18,6**	**7,3**	**1,8**	**9,7**
% af VLF	**0,2**	**0,4**	**0,2**	**0,0**	**0,2**
Vaxtatekjur	8,0	9,4	5,9	3,2	4,4
Vaxtagjöld	17,3	14,3	14,4	13,9	15,8
Fjármagnsjöfnuður	**-9,3**	**-4,9**	**-8,5**	**-10,7**	**-11,4**
% af VLF	**-0,2**	**-0,1**	**-0,2**	**-0,2**	**-0,2**
Heildartekjur	34,3	38,3	40,9	47,0	46,8
Heildarútgjöld	35,3	24,6	42,1	55,9	48,5
Heildarjöfnuður	**-1,0**	**13,7**	**-1,2**	**-8,9**	**-1,7**
% af VLF	**0,0**	**0,3**	**0,0**	**-0,2**	**0,0**

- Frumjöfnuður batnar um 9 ma.kr. að jafnaði á ári hverju yfir tímabilið.
- Endurskoðun hagvaxtar árin 2022–2023 leiddi til hækkunar nafnverðs landsframleiðslu frá fyrri áætlun. Af þeim sökum lækka frumútgjöld í hlutfalli við VLF og frumtekjur standa nokkurn veginn í stað þótt bæði vaxi að nafnvirði.
- Á móti vegur að vaxtagjöld eru hærri vegna hærra vaxtastigs og heildarafkoman því lítið breytt.

Fjármál sveitarfélaga

Sveitarfélög og ýmsar lykilstærðir

- Sveitarfélög eru nú 64 talsins, en þeim fækkaði um fimm að afloknum sveitarstjórnarkosningum á síðasta ári.
- Þau fara með tæplega 30% af opinberum útgjöldum, en fjöldi stöðugilda var um 25 þúsund hjá sveitarfélögum og fyrirtækjum þeirra árið 2022 (en ríflega 20 þúsund hjá ríkinu).
- Skipting íbúa sveitarfélaga eftir þéttbýlisstöðum er skv. Hagstofu Íslands þannig að 63% landsmanna búa á höfuðborgarsvæðinu, tæplega 6% í Reykjanesbæ og um 5% á Akureyri og nágrenni, en þetta eru tveir næststærstu þéttbýlisstaðirnir.

Rekstur sveitarfélaga batnar

Samkvæmt bráðabirgðauppgjöri 2023 nam afkomuhalli sveitarfélaga 1% af VLF. Gert er ráð fyrir að afkoman batni, en verði þó í halla allt tímabilið sem muni nema um 0,2% af VLF á síðustu árum. Fjárfestingarstig áætlað við langtímameðaltal á tímabilinu.

Afkoma sveitarfélaga batnar en verður þó í halla á tímabilinu
Afkoma sveitarfélaga, % af VLF

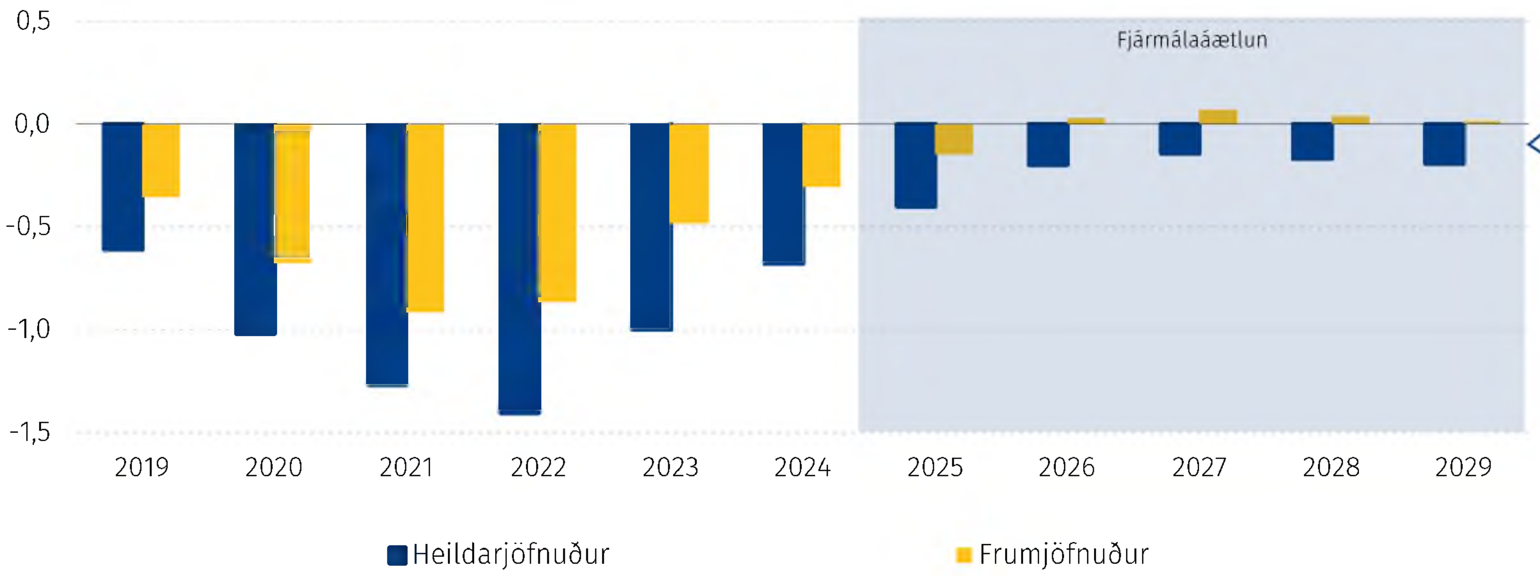

Afkomuhorfur lakari en í fyrri áætlun v. verðbóta

Skuldir fara lækkandi 2025-2029

Skuldir lækka úr 6,9% af VLF í 6,2% af VLF á tímabili fjármálááætlunar og eru vel innan markmið fjármálastefnu.

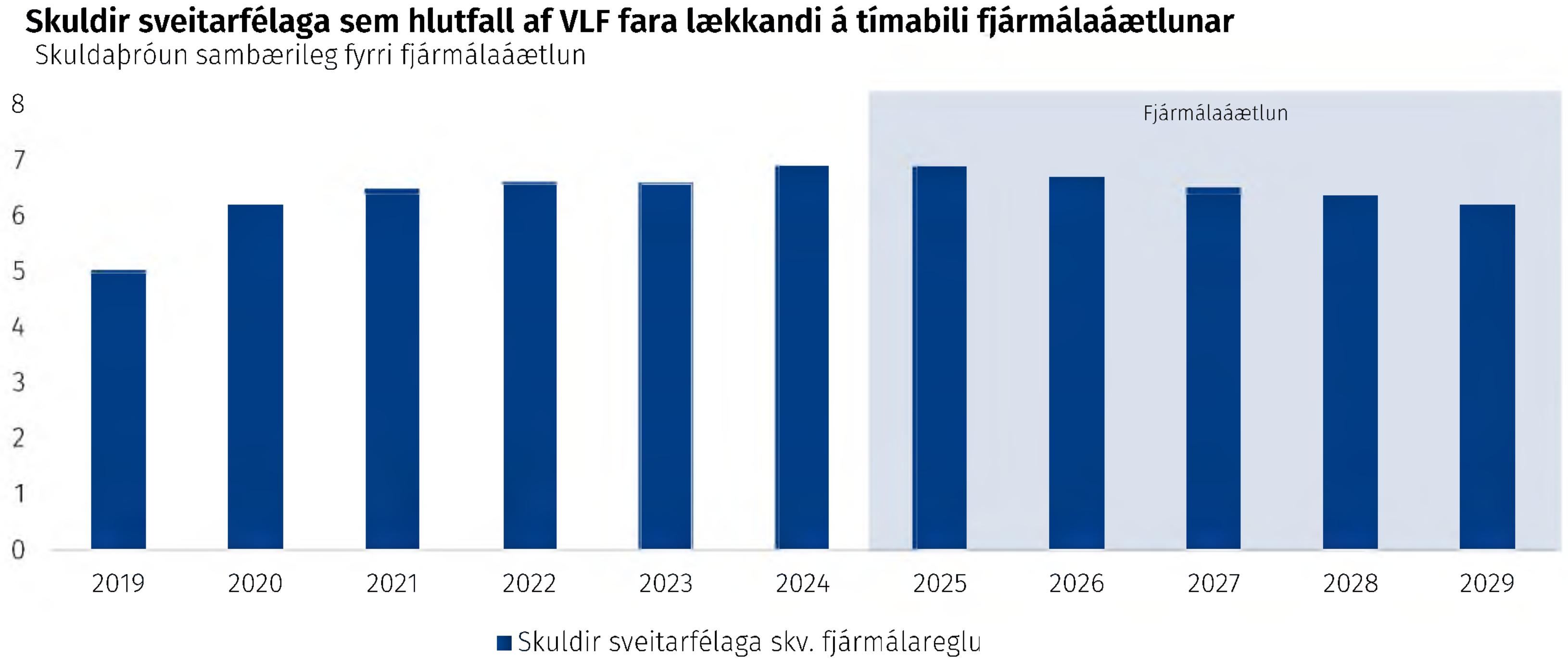

Samstæðuuppgjör ríkissjóðs og fjármál opinberra aðila í heild

Samstæðuyfirlit A-hluta ríkissjóðs í heild

A-hluti samstæða

A1
Starfsemi sem er einkanlega fjármögnuð með skatttekjum, lögbundnum þjónustutekjum og framlögum.

A2
Starfsemi lána- og fjárfestingarsjóða og önnur starfsemi sem er rekin undir stjórn ríkisins, og stendur undir sér með sölu á vöru og þjónustu, leigu og lánastarfsemi.

A3
Starfsemi hlutafélaga sem eru að meirihluta í eigu ríkissjóðs en sinna hlutverkum á sviði opinberrar þjónustu samkvæmt alþjóðlegum hagskýrslustöðlum.

- Í lok árs 2021 var 50. gr. laga um opinber fjármál, um starfsemi og verkefni ríkisins, breytt með skiptingu A-hluta í A1-, A2- og A3-hluta (lög um breytingu á ýmsum lögum vegna fjárlaga fyrir árið 2022, nr. 131/2021).
- Fjallað er um flokkun ríkisaðila í viðauka 1 í greinargerð fjármálaáætlunar.

Samstæðuyfirlit A-hluta ríkissjóðs

Rekstraryfirlit A1-hluta ríkissjóðs

- Samsvarandi og 1. gr. fjárlaga
- Rekstraryfirlit A1-hluta ríkissjóðs þ.e. tekjur og gjöld eru í töflu í þátl. um fjármálaáætlun og töflu 2 í töfluviðauka

Áhrif A2- og A3-hluta á samstæðuuppgjör

- Tekjur, gjöld og afkoma A2- og A3-hluta ríkissjóðs er leiðrétt fyrir innbyrðis færslum
- Kafli 3.2.5 í greinargerð fjármálaáætlunar

Samstæðuuppgjör A-hluta í heild

- Samstæðuuppgjör leggur þetta tvennt saman
- Birt í töflu 11 í töfluviðauka
- Þetta yfirlit er samanburðarhæft við rekstraryfirlit á vef Hagstofu

+

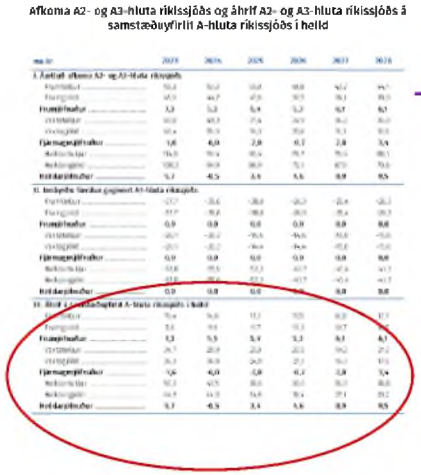

=

Afkoma A2- og A3-hluta ríkissjóðs og áhrif A2- og A3-hluta ríkissjóðs á samstæðuyfirlit A-hluta ríkissjóðs í heild

ma.kr.	2024	2025	2026	2027	2028	2029
I. Áætluð afkoma A2- og A3-hluta ríkissjóðs						
Frumtekjur	74,0	85,5	93,2	89,6	89,2	89,7
Frumgjöld	131,1	80,3	86,8	82,6	81,5	81,5
Frumjöfnuður	**-57,1**	**5,2**	**6,4**	**7,0**	**7,7**	**8,2**
Vaxtatekjur	54,4	40,6	34,2	32,2	30,7	31,8
Vaxtagjöld	80,4	63,4	55,9	52,4	50,5	52,8
Fjármagnsjöfnuður	**-26,0**	**-22,9**	**-21,7**	**-20,2**	**-19,9**	**-21,0**
Heildartekjur	128,4	126,1	127,4	121,8	119,9	121,5
Heildargjöld	211,5	143,8	142,8	135,0	132,1	134,3
Heildarjöfnuður	**-83,1**	**-17,6**	**-15,3**	**-13,2**	**-12,2**	**-12,8**
II. Innbyrðis færslur gagnvart A1-hluta ríkissjóðs						
Frumtekjur	-36,0	-45,2	-50,6	-44,9	-42,1	-40,6
Frumgjöld	-36,0	-45,2	-50,6	-44,9	-42,1	-40,6
Frumjöfnuður	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Vaxtatekjur	-46,6	-39,6	-36,8	-36,2	-35,5	-36,2
Vaxtagjöld	-46,6	-39,6	-36,8	-36,2	-35,5	-36,2
Fjármagnsjöfnuður	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Heildartekjur	-82,6	-84,8	-87,4	-81,2	-77,6	-76,8
Heildargjöld	-82,6	-84,8	-87,4	-81,2	-77,6	-76,8
Heildarjöfnuður	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
III. Áhrif á samstæðuyfirlit A-hluta ríkissjóðs í heild						
Frumtekjur	38,0	40,3	42,6	44,7	47,1	49,1
Frumgjöld	95,1	35,1	36,2	37,7	39,5	41,0
Frumjöfnuður	**-57,1**	**5,2**	**6,4**	**7,0**	**7,7**	**8,2**
Vaxtatekjur	7,8	1,0	-2,6	-4,0	-4,8	-4,4
Vaxtagjöld	33,9	23,9	19,2	16,2	15,0	16,6
Fjármagnsjöfnuður	**-26,0**	**-22,9**	**-21,7**	**-20,2**	**-19,9**	**-21,0**
Heildartekjur	45,8	41,4	40,0	40,6	42,3	44,7
Heildargjöld	128,9	59,0	55,4	53,8	54,5	57,6
Heildarjöfnuður	**-83,1**	**-17,6**	**-15,3**	**-13,2**	**-12,2**	**-12,8**

Afkoma A2- og A3-hluta er í halla á tímabilinu

- Afkoma aðila í A2-hluta og A3-hluta eru áætluð í halla um 13-18 ma.kr. á ári (utan 2024 þar sem halli er áætlaður 83 ma.kr. m.a. vegna fjárfestinga í íbúðarhúsnæði í Grindavík).
- Umfang tekna og gjalda þessara aðila er um 90 ma.kr. á ári, en um helmingur er vegna innbyrðis færslna gagnvart A1-hluta ríkissjóðs og er því dregið frá í samstæðuuppgjöri.
- Til innbyrðis færslna teljast m.a. framlög úr A1-hluta til aðila í A2- og A3-hluta og vaxtagreiðslur vegna veittra lána milli þessara aðila.

Fjármál opinberra fyrirtækja
(ríkis og sveitarfélaga)

Lykiltölur fyrirtækja hins opinbera

ma.kr.	Áætlun 2024	Áætlun 2025	Áætlun 2026	Áætlun 2027	Áætlun 2028	Áætlun 2029
Heildartekjur	443	465	487	508	490	515
Rekstrargjöld	385	400	416	432	420	440
Rekstrarafkoma	**58**	**65**	**70**	**77**	**71**	**75**
Fjárfesting	137	82	117	86	68	62
Heildarafkoma	**-79**	**-17**	**-47**	**-10**	**2**	**13**
Staða í árslok:						
Efnislegar eignir	1.850	1.943	2.096	2.218	2.118	2.212
Peningalegar eignir	140	138	133	144	136	149
Heildarskuldir[1]	916	960	1.044	1.124	1.048	1.098
Hrein eign	**1.074**	**1.122**	**1.185**	**1.239**	**1.206**	**1.263**
Hrein eign % af VLF	24	23	23	23	21	21
Heildarskuldir % af VLF	20	20	20	21	19	18
Heildarafkoma % af VLF	-1,7	-0,4	-0,9	-0,2	0,0	0,2

[1] Brúttóskuldir að meðtöldum lífeyrisskuldbindingum og viðskiptaskuldum.

- Til opinberra fyrirtækja teljast fyrirtæki og rekstraraðilar sem eru að hálfu eða meirihluta í eigu hins opinbera en það eru aðilar sem teljast til A3-hluta, B-hluta eða C-hluta ríkissjóðs eða A-hluta sveitarfélaga sbr. 50. gr. laga um opinber fjármál.
- Áætluð heildarafkoma fyrirtækja hins opinbera bendir til þess að afkoma þeirra verði neikvæð um 1,7% af VLF á yfirstandandi ári en hún batni undir lok tímabils og verði jákvæð sem nemur 0,2% af VLF.

Opinberir aðilar í heild

(Ríki, sveitarfélög og fyrirtæki þeirra)

Lykiltölur fjármála opinberra aðila í heild

ma.kr.	Áætlun 2024	Áætlun 2025	Áætlun 2026	Áætlun 2027	Áætlun 2028	Áætlun 2029
Heildartekjur	2.341	2.474	2.590	2.719	2.806	2.944
Rekstrargjöld	2.305	2.394	2.501	2.608	2.697	2.817
Rekstrarafkoma	**35**	**80**	**90**	**111**	**110**	**127**
Fjárfesting	195	151	187	167	146	139
Heildarafkoma	**-159**	**-70**	**-98**	**-56**	**-36**	**-12**
Ráðstafanir, uppsöfnuð áhrif[1]	0	9	19	30	32	34
Heildarafkoma með ráðstöfunum	**-159**	**-61**	**-78**	**-26**	**-4**	**21**
Staða í árslok:						
Efnislegar eignir	4.523	4.702	4.928	5.122	5.094	5.263
Peningalegar eignir	1.416	1.349	1.338	1.354	1.310	1.295
Heildarskuldir[2]	4.231	4.348	4.541	4.729	4.727	4.865
Hrein eign	**1.707**	**1.702**	**1.725**	**1.747**	**1.678**	**1.692**
Hrein eign % af VLF	38	35	34	33	30	28
Heildarskuldir % af VLF	93	90	89	88	84	82
Heildarafkoma % af VLF	-3,5	-1,3	-1,5	-0,5	-0,1	0,4

[1] Ráðstafanir að teknu tilliti til lækkunar vaxtagjalda vegna lægri lántöku.
[2] Brúttóskuldir að meðtöldum lífeyrisskuldbindingum og viðskiptaskuldum.

- A1-hluti ríkissjóðs, A-hluti sveitarfélaga og fjármál opinberra fyrirtækja (ríkis og sveitarfélaga) - sbr. fyrsta taflan í þátl. um fjármálaáætlun.
- Fjármálaáætlun gerir ráð fyrir að samanlögð heildarafkoma opinberra aðila í heild verði í halla sem nemur 3,5% af VLF á þessu ári, en að afkoman batni á næstu árum og verði orðin jákvæð um 0,4% af VLF árið 2029.

Stjórnarráð Íslands
Fjármála- og efnahagsráðuneytið